

Referat regionalt planforum

11. mai 2022, kl. 10-11:45 på Teams

Navn på sak: Planprogram for kommuneplanens arealdel, Namsos kommune

Deltakere:

Representerer/ funksjon	Navn
Namsos kommune	Elin Skage Knappe
Namsos kommune	Sigrid Angen
Namsos kommune	Ingvild Sund Trana
Namsos kommune	Kjell Ivar Tranås
Namsos kommune	Eirik Bjørnevaagen
Statsforvalteren	Elisabeth Varsi Stubberud
Statsforvalteren	Aino Holst Oksdøl
Statsforvalteren	Anne Vågøy Johansen
Statsforvalteren, klima og miljø	Maria Aastum
Statsforvalteren	ElseMari Iversen
Statsforvalteren	Ann Marit Kristiansen
Statens vegvesen	Ola Belsaas
NVE	Åse Winter
NVE	Trine Gjessen
Sametinget	Pål Nilsen
Sametinget	Audun Strøm Bakke
Fiskeridirektoratet	Håkon Celius
Mattilsynet	Torgeir Hundseth
DirMin	Lars Libach
Kartverket	Synne Rudsar
Trøndelag fylkeskommune, kommunal	Sanna Hanem Kavli (møteleder)
Trøndelag fylkeskommune, kommunal	Geir H. Risvik
Trøndelag fylkeskommune, kulturminner	Hanne Haugen
Trøndelag fylkeskommune, kulturminner	Hauke Haupts
Trøndelag fylkeskommune, veiforvalt.	Signhild Wolden
Trøndelag fylkeskommune, kommunal	Marthe M. Sesseng (referent)

1. Presentasjon av deltakere i møtet

2. Presentasjon av saken av Namsos kommune

Presentasjon av bakgrunn for utarbeidet planprogram som var grunnlaget for møtet. Planprogrammet er utarbeidet blant annet med målsetninger i samfunnsdelen, samt intensjonsavtalen for kommunesammenslåingen. Det foreligger en prosessplan for kommuneplanens arealdel. Arealdelen skal utarbeides av en prosjektgruppe. Planutvalg og kommunestyret skal orienteres underveis. Planprogrammet er innholdsrikt. Planprogrammet skal politisk behandles i planutvalget 8. juni, samt i kommunestyret. Oppstart av planarbeid og høring av planprogrammet vil så bli lagt ut på høring med en høringsfrist godt over sommerferien.

Namsos kommune har hatt eget møte med Bane NOR om det nedlagte jernbanesporet i kommunen ettersom de ikke kunne stille i planforum. Det er planlagt et møte med reindriftsaktører i tidlig fase av planarbeidet.

3. Innspill og diskusjon

Statsforvalteren:

Reindriftavdeling: Veldig positiv til planprogrammet, at det er gjennomført et dialogmøte og ønsker å ivareta reinbeitearealene. Fant ikke noe om reindrift som kunnskapsgrunnlag eller at reindrift skal konsekvensutredes. Dersom det som følge av endringer i arealdelen medfører konsekvenser for reinbeiteområdene, skal den med som et utredningstema. Viser også til den nye konsultasjonsplikt i Samelovens § 4.4. Fint med dialogmøte nå. Råder også til å åpne for et konsultasjonsmøte når man vet hvilke tiltak det vurderes å åpne for i kommuneplanens arealdel.

Egen veileder for Reindrift og plan- og bygningsloven: https://www.regjeringen.no/no/tema/plan-bygg-og-eiendom/plan_bygningsloven/planlegging/fagtema/reindrift_planlegging/id2885137/

På hjemmesiden vår finnes bl.a. kontaktinformasjon til reinbeitedistriktene, distriktsplaner og kartlink (kilden.nibio.no): <https://www.statsforvalteren.no/nb/Trondelag/Landbruk-og-reindrift/Reindrift/Reindrift/Reindriften-i-Trondelag/>

Vestre Namdal reinbeitedistrikt har ikke utarbeidet distriktsplan.

Landbruk: Namsos kommune er en viktig jord- og skogbrukskommune. Hovedbudskapet er å ta vare på matjorda jfr. nasjonale retningslinjer. Nydyrking kan ikke brukes som et argument for omdisponering av jordbruksareal. Det skal i så fall ligge tunge samfunnsinteresser til grunn.

Næringsareal – dokumentere behovet godt. Må ha en god plan for å håndtere matjorda dersom man lander på næringsareal på dyrka jord. Spredt boligbygging – oppfordrer kommunen til å sette som premiss at bosetting i grendene må skje uten å bygge på dyrket jord. Alle nye byggeområder må konsekvensutredes – også alle nye spredt-områder. Ta gjerne kontakt underveis i prosessen. Viser til veileder: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/planlegging-for-spredt-bolig--fritids--og-naringsbebyggelse-i-landbruks--natur--frilufts--og-reindriftsomrader-Infr-omrader/id2696910/>

Viktig å utarbeide et arealregnskap for å få oversikt over planlagte endringer i kommuneplanens arealdel samt vise hvilket utviklingspotensial som ligger inne i eksisterende planer. Også viktig å gå gjennom områder som er avsatt til utbyggingsformål i eksisterende plan for å vurdere om noen områder kan tilbakeføres til LNFR.

Namsos kommune: Ikke stort press på utbygging. Skjønner alvoret i matjordsituasjonen. Høyaktuell problemstilling med næringsareal. Må se på areal til næring og det kommer til å bli en stor diskusjon om det i Namsos, slik at nye næringsarealer vil bli en viktig del av kommuneplanens arealdel.

Klima og miljø: Ser at friluftsverdier og naturverdier skal kartlegges blant mange forskjellig tema. Nedbygging av myr savnes og regnskap for klimagassutslipp. Statsforvalteren kommer ikke til å sette ned foten for utvikling i Namsos, men ønsker at næringsutvikling og boligutvikling samkjøres. Det er et ønske at sjøarealene gjennomgås nøye. Akvakulturområder bør avsettes i stedet for områder som åpner for sambruk, slik som i gjeldende arealplaner.

Namsos kommune: godt kjent med Statsforvalterens syn på sjøområdene. Har ikke landet ift. kystsonenplanen. Vil ta inn områdene men må avklares både administrativt og politisk.

Statsforvalteren: Dispensjonssaker fra pbl. §1-8 – greit å ha en tanke om det og ta inn byggegrenser i strandsonen.

Namsos kommune: Skal være med, skal se på formuleringene i planprogrammet.

DirMin: Det er gjort en god jobb med planprogrammet, og det er angitt at det er behov for å innhente data fra NGU. Det må også innhentes data fra uttaksregistre fra DirMin. Nye arealer må ses i sammenheng med gjeldende planer. Har indentifisert behovet for å se på både arealbehov og ressursuttak. Viser til rapport om Ressursregnskap for Trøndelag – rapport fra NGU:

https://dirmin.no/sites/default/files/ressursregnskap_inkvedlegg.pdf

Kartverket: Plankartet er viktig arbeidsverktøy. Oppheving av gamle reguleringsplaner.

Namsos kommune: Usikker på fremgangsmåte og ønsker gjerne innspill.

Kartverket: Plannettverket – kurs i oppheving av gamle reguleringsplaner (kommer etter sommerferien). Kartverket vil bistå med å klargjøre hva det er viktig å fokusere på når planer skal oppheves. Det finnes noen erfaringer i andre kommuner, som for eksempel fra Verdal kommune og arbeidet med kommunedelplan for Verdal by. Det viktigste er å si nå at Kartverket kan være en diskusjonspart i det plantekniske. Bistår gjerne med å se på plantilstanden. Oppstart med oppheving av planer kan erfaringsmessig ta litt tid, slik at det er viktig å få oversikten i starten. De som jobber med byggesak bruker planen mest aktivt og kan bistå med å gi oversikt over hvor skoen trykker. Tenk tidlig nok hvordan plankartet skal se ut. Skal man bygge opp kartet på nytt eller bygge på gjeldende planer.

Namsos kommune: Slik vi forstår det er det å få oversikt over planer som bør oppheves et arbeid som kan igangsettes. Gi oss gjerne tilbakemelding på flere kommuner som har jobbet med temaet.

Sametinget: Viser til at innlegg fra Statsforvalteren om reindrift var innom mye av det som også Sametinget har å bemerke i saken. Sametinget viser til endringene i sameloven og den nye konsultasjonsplikten. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har utarbeidet en veileder om temaet, og Sametinget har også informasjon om konsultasjoner i sin planveileder. Sametinget viser også til at reindrift, som er avgjørende for fremtiden til den sørsamiske kulturen, må være et tema i KU og utredes dersom det planlegges utbygging og tiltak som kan ha konsekvenser for reindriften. De nevnte momentene vil tas med i innspill fra Sametinget når planprogrammet kommer på høring.

NVE: Vil komme med innspill som går på flom og skred og klimaendringer. Planprogrammet inneholder mye av dette. Kommunens helhetlige ROS-analyse finner ikke NVE på nett. Bra å rullere kommuneplanens nå som det er mye fokus på klimaendringer. Nå kan kommunen få en KPA som er klimarobust. NVE har lyst til å bruke Namsos kommune som eksempel på en klimarobust kommune. Ikke en storby, men en storebror i regionen. NVE har lyst til å være med å gjøre kommuneplanen god gjennom dialog. Det vises også til digitale veiledere. Gjerne dialog.

Namsos kommune: Igangsatt et arbeid med klima- og sårbarhetskartlegging. Kommunen er med i nettverk i samarbeid med blant annet Statsforvalteren og mange fagområder i kommunen. Kartleggingen skal være ferdig rundt sommeren, vil legges frem politisk til høsten, så håper det kan være grunnlag for kommuneplanens arealdel.

Trøndelag fylkeskommune:

Fylkesveg: Spennende tid med kommunesammenslåing. Erfaringsmessig kan det ved kommunesammenslåinger bli diskusjoner om ulike ting som for eksempel skolestruktur. Slike ting har innvirkning på tilbud om gang- og sykkelveier og trafikksikkerhetstiltak. Holdningsklassene til vegnettet er med i planprogrammet og viser de ulike veienes betydning. Fylkeskommunen ser mye på holdningsklassene til de ulike veiene når vi uttaler oss og sier mye om hvor streng vi er ift. ny aktivitet. Kan gjerne omtales ved forslag om nye utbyggingsområder. Liste over investeringstiltak ut fra politisk behandling – må jobbe politisk for å få inn nye gang- og sykkelveger. Fv. 17 og fv. 769 er blant de viktigste veiene i kommunen som vi har ansvaret for. Sentrumsplan – endrer trafikken på fv. 769. Spillum – detaljhandel, vurderes å starte et planarbeid for Spillumsstranda – har også med hvordan Namsos ønsker utvikling av byen. Følger dette med interesser for å ivareta alle trafikantergrupper ifm. nye næringsområder er trafikksituasjonen og holdningsklasser viktig.

Namsos kommune: Takker for mange gode innspill. Sentrumsplanen vil bli sentral for hele arealplanen. Ønsker å legge til rette for mer gang- og sykkelveier, må se på potensielle muligheter for å legge til rette for økt gange og sykkel. Ser gjerne på løsninger sammen med fylkeskommunen. Relevante moment å vurdere, forslag til ny skolestruktur kommer på høring i mai.

Planfaglig: Overordna innspill fra fylkeskommunen som planfaglig veileder. Generelt veldig bra at Namsos får en samlet KPA for hele den nye kommune blant annet fordi innbyggerne får mer like bestemmelser å forholde seg til. Veldig bra at det skal utarbeides en oversikt over arealreserver for bolig, fritidsbolig, næring, tjenesteyting og masseuttak. Det gjør det enklere for sektormyndighetene å ta stilling til forslag om nye utbyggingsområder. Kartlegging av eksisterende småbåthavner har også vært et savn ved uttalelse til dispensasjoner i den siste tiden, så det er også bra at skal gjøres som en del av KPA. Gjennomgang og oppheving av eldre reguleringsplaner er også et moment som er bra å ha med. Alltid bra å ha vedtatt arealstrategi til grunn når arealdelen skal utarbeides. Mange av de overordna arealstrategiene er i samsvar med mål og retningslinjer i Regional plan for arealbruk. Tabell på s. 17-19 kan evt. suppleres med utdypende tekst hentet fra RPA dersom man ønsker mer spesifikke kommentarer eller påfyll i kolonnen om «I arbeidet med arealdelen skal vi». Ellers et lite spørsmål til teksten om at arealdelen skal følge opp eksisterende reguleringsplaner (s. 4) og om KPA vil gjelde for hele kommunen, eller om det er vesentlige områder som ikke skal tas med bør belyses i planprogrammet.

Namsos kommune: overordnede planstrategier og arealstrategiene. Man vil ta utgangspunkt i å dele opp i grendene og det vil komme forslag som gjelder for de ulike områdene i kommunen. Noen områder vil få «hvit skravur», der gjeldende reguleringsplaner skal gjelde.

Kulturminner: Vedtatt regional plan for kulturmiljø: 8 kulturmiljøer som vist i tabell nedenfor. I kommunen er det tre temaplaner som skal slås sammen. Da vil man få mer sammenheng i hensynssoner og et bra grunnlag for å peke ut de regionale og lokale kulturminnene. Ønsker mer juridisk forankring i kommuneplanens arealdel enn kun at områdene er med i kulturminneplan.

Namsos kommune: Vedtatt temaplan i mars, nevnt som kunnskapsgrunnlag. Hva vi har, spørsmål om viktige regionale og lokale kulturmiljøer og hva som skal ha hensynssoner.

De åtte regionalt viktige kulturmiljøene i Namsos kommune:

			Jernvinnearbeid, kuller, stor tidsdybde og variasjon.
Namsos	Åsneset	Verdifulle kulturlandskap i Nord-Trøndelag	Glassverkshistorie, landbruk.
Namsos	Namsos sentrum - Gjenreisningsbyen	Verneplan for kulturmiljø, NB-område	Bymiljø. Byplanlegging og gjenreisning etter krigen planlagt i regi av Brente steds regulering (BSR).
Namsos	Hestvika	KULA	Spor etter sjøsamisk bosetning ved Namdalskysten. Kombinasjonsbruk reindrift, jakt, fiske og utmarksbruk. Helhetlige boplasser i Hestvika og Bjønnheia og i dalføret opp mot Utgangsdalen.
Namsos	Spillum Dampsag og Høvleri	NY - underrepresentert tema. Fredet etter kml. Per 11.06.2021.	På Riksantikvarens liste over nasjonalt viktige tekniske og industrielle kulturminner. Sagbruksmiljø, med dampsag, lagerbygninger, trallebaner og administrasjonsbygninger. Representerer industriell utnyttelse av skogressurser fra stort omland, eksport, ferdighusproduksjon mm.
Namsos	Parti av Namsen	KULA	Namsen, elva som ferdselsåre og som ressurs for jordbruk, fiske, turisme over lang tid. Storhaugen. Strekker seg inn i Overhalla, Grong og evt. Høylandet.
Namsos	Brakstadøyene	Verdifulle kulturlandskap i Nord-Trøndelag	Måsøya, Nordøya, Skogøya: Tre øyer som henger sammen. Lyngbrenning fram til ca. 1970.
Namsos	Smínes	NY – foreslått av kommunen	Jordbrukslandskap ved fjorden, naustrekke, rik på forminner, tilrettelagt fornminnesti som går innom gården Smínes.
Namsos	"Straumingen", hjemmehavn Brakstad	Verdifulle kulturlandskap. Fartøy på verneiste	Kystkultur. Naust- og bryggemiljø, hjemmehavn for fartøy på verneiste. Fiskefartøy bygget i 1955, for drivgarnfiske. God representant for de mange fiskefartøyene på midten av 1900-tallet.

Mattilsynet: Mange tema som skal utredes. Drikkevann er tatt med som et av flere hovedtema, Viktig å sikre arealene til vannkildene både kommunale og private anlegg. Fint at det er tatt utgangspunkt i samfunnsdelen. Drikkevann er også en del av folkehelse, samfunnssikkerhet og utbygging. Areal til tekniske anlegg og ledningstraseer må også hensyntas i kommuneplanens arealdel ev reguleringsplan, ikke bare vannkildene. Vannverkene har plikt til å beskytte sine vannkilder, med bl.a. som bestemmelser i arealplanene, mattilsynet oppfordrer vannverkene til det. Kommunen kan bestemme om den vil ha drikkevannskilde som formål i planen. Kommunen har laget en helhetlig ROS og det bør der være henvist til vannverks-ROS utarbeidet av kommunale vannverk. Viktig at KPA henger sammen med de andre planene. Ras og flom er faremomenter, sjøvannsnivå og

havnivåstigning har betydning for vann og avløp særlig i Namsos sentrum. Viser til Mattilsynets temaveileder, til kommunene. Skal kommunen lage ny sektorplan for vann- og avløp? Kystsoneplan – areal til sjø – skal samordnes. Viser til nasjonale mål for vann og helse, går både på vann og avløp. Matjord – Mattilsynet har tilsyn med planter. Ved flytting av matjord skal det forhindres spredning av ev planteskadegjørere.

Namsos kommune: Viktig å bli påminnet dette, vil bli tatt med videre.

Statens vegvesen: Arbeidet som er nedlagt i planprogrammet lover bra. Stor jobb med KPA. Sett i lys av behandling av tidligere detaljplaner har man savnet forankring i overordnede planer i Namsos kommune. Arealregnskap er viktig for å bygge opp planene. Statens vegvesen har ikke riksveger i kommunen, men er myndighet på trafiksikkerhet. Trafiksikkerhet er viktig i fremtidige boligområder. Planprogrammet åpner for å se på nye områder for spredt boligbygging. Spredtområder er krevende for å ivareta trafiksikkerhet. Statlige planretningslinjer må legges til grunn, og nye områder skal gjerne bidra til at det blir mindre behov for transport. Kommunen selv må ha et bevist forhold til gående og syklende, selv om fylkeskommunen signaliserer at de har begrenset midler til nye gang- og sykkelveier.

Fiskeridirektoratet: Sjøområder er ikke landet i kystsoneplanen. Uansett hva man lander på vil fiskeridirektoratet bistå slik at både fiskerinæringen og biologisk mangfold blir ivaretatt.

Namsos kommune: Setter stor pris på at alle inviterer til underveis-dialog. Ønsker gjerne tips og råd om kommuner som har gjennomført gode prosesser for kommuneplanens arealdel.